

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 4 februari 1930 kl. 2 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1930/1931 av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(3:e avd.)

Departementet.

1:o I den till riksdagen den 3 januari 1930 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t i avseende å andra huvudtiteln, innefattande anslagen till justitiedepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden nämnda dag) att

dels bestämma antalet ordinarie befattningar i justitiedepartementet på följande sätt:

Befattningshavare å ordinarie stat.

| Befattning | Lönegrad |
|--|----------|
| 1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |
| 1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |
| 1 ledamot för lagärenden, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |
| 2 kansliråd | B 30 |
| 1 förste kanslisekreterare | B 26 |
| 2 andre kanslisekreterare | B 21 |
| 1 registrator | B 15 |
| 1 förste expeditionsvakt | B 7 |
| 1 kanslibitråde | B 7 |
| 2 expeditionsvakter | B 5 |
| 3 kontorsbiträden | B 4 |
| För tjänstgöring i statsrådsberedningen: | |
| 1 förste expeditionsvakt | B 7 |
| 1 expeditionsvakt | B 5 |

* Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

Befattningshavare å övergångsstat.

| Befattning | Lönegrad |
|----------------------------------|----------|
| 1 förste kanslisekreterare | B 26 |
| 1 registrator | B 22 |

dels godkänna följande stater för justitiedepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1930:

Ordinarie avlöningsstat.

| | |
|--|-----------------------------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor 117,600 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag | » 18,600 |
| | <u>Summa kronor 136,200</u> |

Övergångsstat.

| | |
|----------------------------------|---|
| Avlöningar, förslagsanslag | kronor 17,300 |
| | <u>Summa förslagsanslag kronor 153,500;</u> |

dels ock sänka det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp, 155,100 kronor, med 1,600 kronor till 153,500 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 1—14 i statsrådsprotokollet.

Nu gällande stater för justitiedepartementet hava följande utseende:

Ordinarie avlöningsstat.

| | |
|--|------------------------------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor 119,600 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag | » 18,200 |
| | <u>Summa kronor 137,800.</u> |

Övergångsstat.

| | |
|----------------------------------|--|
| Avlöningar, förslagsanslag | kronor 17,300 |
| | <u>Summa förslagsanslag kronor 155,100</u> |

Antalet ordinarie befattningar i departementet är bestämt på följande sätt:

Befattningshavare å ordinarie stat.

| Befattning | Lönegrad |
|--|----------|
| Kansliavdelningen: | |
| 1 statssekreterare och expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |

| Befattning | Lönegrad |
|----------------------------------|----------|
| 2 kansliråd | B 30 |
| 1 förste kanslisekreterare | B 26 |
| 2 andre kanslisekreterare | B 21 |
| 1 registrator | B 15 |

Lagavdelningen:

| | |
|--|---|
| 1 chef för lagavdelningen, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |
| 1 ledamot å lagavdelningen, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |

| | |
|--------------------------------|-----|
| 1 förste expeditionsvakt | B 7 |
| 1 kanslibitråde | B 7 |
| 2 expeditionsvakter | B 5 |
| 3 kontorsbiträden | B 4 |

För tjänstgöring i statsrådsberedningen:

| | |
|--------------------------------|-----|
| 1 förste expeditionsvakt | B 7 |
| 1 expeditionsvakt | B 5 |

Befattningshavare å övergångsstat.

| | |
|----------------------------------|------|
| 1 förste kanslisekreterare | B 26 |
| 1 registrator | B 22 |

Såsom av staten framgår, är departementet för närvarande uppdelat på två avdelningar, kansliavdelningen och lagavdelningen.

Kansliavdelningen står under ledning av statssekreteraren-expeditionschefen. Utom så vitt lagärenden beträffar, fullgör denne de åligganden och utövar de befogenheter, som enligt instruktionen för befattningshavarna i statsdepartementet uppdragits åt statssekreterare och expeditionschef. I vad lagärenden angår, tillkomma nämnda åligganden och befogenheter chefen för lagavdelningen.

Kansliavdelningen är uppdelad på två byråer, benämnda första och andra byrån, med ett kansliråd som chef för varje byrå. Å den första byrån handläggas, bland annat, ärenden angående städernas jurisdiktion, fångvården, fideikommiss m. m. och å den andra byrån ärenden angående rikets domstolar med undantag av stadsdomstolarna, medborgarrätt, utlänningars fastighetsförvärv m. m.

Till tjänstgöring å första byrån äro indelade en förste kanslisekreterare, som självständigt föredrager ärenden angående antagande av släktnamn och tillstånd till äktenskap och adoptioner, samt en andre kanslisekreterare och en halvtidsamanuens. Å andra byrån tjänstgöra en andre kanslisekreterare och en halvtidsamanuens.

Å lagavdelningen tjänstgöra en ordinarie och två extra ledamöter, de senare avlönade från särskilt för ändamålet beviljat extra anslag, även-

som en heltidsamanuens, vilken biträder en av de extra ledamöterna med Svensk författningssamlings utgivande.

En av de viktigaste ändringarna i departementets organisation, som viktogs genom 1917 års departementalreform, var förenämnda uppdelning å två skilda avdelningar med var sin chef. Lämpligheten av denna tudelning och behovet av två jämställda chefer har under senare år vid flera tillfällen varit föremål för övervägande. Då under föregående års höst statssekreterar-expeditionschefsbefattningen blev ledig, ansågs frågan om departementets uppdelning å avdelningar jämte därmed sammanhängande organisationsspörsmål böra upptagas till allsidig utredning. Med föranledande härav bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för justitiedepartementet att tillkalla en person att såsom sakkunnig inom departementet verkställa utredningen, varjämte Kungl. Maj:t förklarade, att med återbesättande av statssekreterar-expeditionschefsbefattningen skulle tillvidare anstå samt att under tiden förordnande skulle meddelas angående uppehållande av allenast en expeditionschefstjänst. Vidare erhöll departementschefen bemyndigande att under samma tid meddela förordnande om bestridande av övriga med statssekreterar-expeditionschefsbefattningen förenade göromål.

Sedan f. d. justitierådet Birger Ekeberg tillkallats att verkställa förutnämnda utredning och denna utredning avslutats, har ärendet nu underställts riksdagens prövning.

Enligt det föreliggande förslaget skulle å justitiedepartementets stat uppföras — i stället för en statssekreterare expeditionschef och en chef för lagavdelningen — en statssekreterare och en expeditionschef.

Med den sålunda föreslagna förändringen beträffande de båda chefsposterna skulle följa, att uppdelningen av departementet i en kansli- och en lagavdelning skulle upphöra. Detta förhållande skulle föranleda, att ledamoten å lagavdelningen skulle erhålla en annan tjänstetitel och har i detta hänseende föreslagits titeln »ledamot för lagärenden».

Efter en omorganisation av departementet på nu angivet sätt kan anslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän sänkas med 2,000 kronor.

Av skäl, departementschefen anfört å sid. 14 i statsrådsprotokollet, har anslagsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. höjts med 400 kronor, utgörande ersättning åt en extra expeditionsvakt för uppehållande av portvaktssysslän i kanslihuset.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *A. Forssell* väckt motion, nr 300, vari hemställts, att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ändrad organisation av justitiedepartementet, måtte bestämma antalet ordinarie befattningar i justitiedepartementet på sätt, som är gällande enligt statsregleringen för budgetåret 1929/1930.

I fråga om de skäl, motionären anført till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Vad departementschefen framhållit till stöd för den föreslagna förändringen i avseende å de båda chefsposterna i departementet samt om upphörande av den nuvarande uppdelningen av departementet å kansli- och lagavdelningarna, har synts utskottet utgöra vägande motiv för en sådan förändrings genomförande. Vad motionsvis i frågan anförts, har utskottet icke funnit utgöra tillräckliga skäl för att ställa frågan på framtiden.

Utskottet, som i övrigt icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, får alltså hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Forssells ovanberörda motion, II: 300,

a) bestämma antalet ordinarie befattningar i justitiedepartementet på följande sätt:

Befattningshavare å ordinarie stat.

| Befattning | Lönegrad |
|--|----------|
| 1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |
| 1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |
| 1 ledamot för lagärenden, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet | — |
| 2 kansliråd | B 30 |
| 1 förste kanslisekreterare | B 26 |
| 2 andre kanslisekreterare | B 21 |
| 1 registrator | B 15 |
| 1 förste expeditionsvakt | B 7 |
| 1 kanslibitråde | B 7 |
| 2 expeditionsvakter | B 5 |
| 3 kontorsbiträden | B 4 |

För tjänstgöring i statsrådsberedningen:

| | |
|--------------------------------|-----|
| 1 förste expeditionsvakt | B 7 |
| 1 expeditionsvakt | B 5 |

Befattningshavare å övergångsstat.

| | |
|----------------------------------|------|
| 1 förste kanslisekreterare | B 26 |
| 1 registrator | B 22 |

b) godkänna följande stater för justitiedepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1930:

*Utskottets
yttrande.*

Ordinarie avlöningsstat.

| | |
|---|----------------------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor 117,600 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befatt- ningshavare m. m., förslagsanslag ... | » 18,600 |
| | <hr/> |
| | Summa kronor 136,200 |

Övergångsstat.

| | |
|----------------------------------|--------------------------------------|
| Avlöningar, förslagsanslag | kronor 17,300 |
| | <hr/> |
| | Summa förslagsanslag kronor 153,500; |

samt

c) sänka det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till *departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli* från dess nuvarande belopp, 155,100 kronor, med 1,600 kronor till 153,500 kronor.

Extra ledamöter för lagärenden.
[2.]

2:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 2) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 16) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlöande av *två extra ledamöter för lagärenden i justitiedepartementet* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 24,000 kronor.

Handsekreterare åt statsministern.
[3.]

3:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3) får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlöande av en *handsekreterare åt statsministern* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 4,000 kronor.

Lagberedningen m. m.

Lagberedningen.
[4.]

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) *dels* att för fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 74,000 kronor, *dels ock* att för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till lagberedningens personal för samma budgetår anvisa ett extra förslagsanslag å 8,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 16 och 17 i statsrådsprotokollet.

Till lagberedningen har å extra stat för varje år från och med 1903 anvisats särskilt reservationsanslag. För budgetåret 1929/1930 har anslagsbeloppet bestämts till 74,000 kronor.

Från och med budgetåret 1924/1925 har därjämte anvisats extra förslagsanslag för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till lagberedningens personal, vilken ersättning under budgetåret 1923/1924 bestritts från förenämnda reservationsanslag och därförut från andra huvudtitelns allmänna anslag till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Nämnda förslagsanslag, som för vart och ett av budgetåren 1924/1925 och 1925/1926 uppgick till 6,500 kronor, har från och med budgetåret 1926/1927 utgått med ett årligt belopp av 8,000 kronor.

Kostnaderna för beredningens verksamhet under budgetåret 1930/1931 hava, fränsett den dyrtidstillägg motsvarande ersättningen till beredningens personal, uppskattats till 78,800 kronor. Med hänsyn till beräknad besparing å reservationsanslaget den 1 juli 1930 har anslaget emellertid ansetts kunna begränsas till nu utgående belopp, 74,000 kronor. Förslagsanslaget till dyrtidstilläggsersättning har, såsom av det förestående framgår, likaledes upptagits med samma belopp, som för innevarande budgetår beviljats.

Mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet icke funnit skäl till erinran. Att frågan om dyrtidstillägg för nästkommande budgetår icke ännu varit föremål för riksdagens prövning, har utskottet, med hänsyn särskilt till nu ifrågavarande anslags natur och ringa storlek, ansett icke böra föranleda till uppskov med beviljande av detsamma. Utskottet förutsätter givetvis, att samma grunder för dyrtidstilläggs åtnjutande komma att tillämpas å lagberedningens personal som å statens befattningshavare i övrigt.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum,

a) för *fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 74,000 kronor; samt

b) för *beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till lagberedningens personal* för samma budgetår anvisa ett extra förslagsanslag å 8,000 kronor.

5:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5)

dels att för fortsatt uppehållande av Dalautredningens verksamhet för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 25,000 kronor,

dels ock att för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till utredningens personal för samma budgetår anvisa ett extra förslagsanslag å 3,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Dalautred-
ningen.
[5.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 18 och 19 i statsrådsprotokollet.

Till Dalautredningen har å extra stat från och med budgetåret 1923/1924 ärligen anvisats ett särskilt reservationsanslag. För det första året uppgick anslaget till 54,000 kronor, för vart och ett av budgetåren 1924/1925 och 1925/1926 till 62,000 kronor, för budgetåret 1926/1927 till 65,000 kronor, för budgetåret 1927/1928 till 45,000 kronor och för budgetåret 1928/1929 till 35,000 kronor. För innevarande budgetår är anslagsbeloppet 17,000 kronor.

Från och med budgetåret 1924/1925 har därjämte anvisats extra förslagsanslag för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till utredningens personal, vilken ersättning under budgetåret 1923/1924 bestreds från förenämnda reservationsanslag. Sagda förslagsanslag uppgick för vart och ett av budgetåren 1924/1925 och 1925/1926 till 4,000 kronor samt för vart och ett av budgetåren 1926/1927—1928/1929 till 5,000 kronor. För det nu löpande budgetåret är anslagsbeloppet bestämt till 4,000 kronor.

Utgifterna för budgetåret 1930/1931 hava, fränsett den dyrtidstillägg motsvarande ersättningen till utredningens personal, ansetts böra beräknas till 40,500 kronor. Att ytterligare minska utgifterna har på grund av önskemålet om framläggande av lagförslag i ämnet till 1932 års riksdag icke syntts vara möjligt. Med hänsyn till beräknad besparing å reservationsanslaget den 1 juli 1930, 15,500 kronor, har anslagsbehovet emellertid ansetts kunna begränsas till 25,000 kronor. Härjämte har, liksom i nu gällande riksstat, till dyrtidstillägg motsvarande ersättning åt utredningens personal upptagits ett särskilt anslag, vilket ansetts kunna bestämmas till 3,000 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Med tillfredsställelse har utskottet inhämtat, att Dalautredningen ansett sig kunna med ingången av detta år ägna ett samlat arbete åt den slutliga lagstiftningen i det ämne, varom fråga är.

Vad angår de för nästkommande budgetår äskade anslagen för fortsatt uppehållande av Dalautredningens verksamhet och för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till utredningens personal, hava Kungl. Maj:ts förslag härutinnan icke givit utskottet anledning till erinran. Under hänvisning till vad utskottet under nästföregående punkt anfört beträffande dyrtidstillägg åt lagberedningens personal, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må

a) för *fortsatt uppehållande av Dalautredningens verksamhet* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 25,000 kronor; samt

b) för beredande av *dyrtidstillägg motsvarande ersättning till utredningens personal* för samma budgetår anvisa ett extra förslagsanslag å 3,000 kronor.

Domstolarna.

6:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 19 och 20) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Extra expeditionsvakt vid högsta domstolen.

[6.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlönande av en *extra expeditionsvakt vid högsta domstolen* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 2,208 kronor.

7:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 7) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 20 och 21) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i nedre justitierevisionen.

[7.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för *tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter med fyra tillförordnade revisionssekreterare, en tillförordnad protokollssekreterare, en amanuens, två tillförordnade kontorsbiträden och en extra expeditionsvakt* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 56,908 kronor.

8:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 8) hemställer utskottet,

Extra ledamot i Svea hovrätt.

[8.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlönande av en *extra ledamot i Svea hovrätt* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 8,580 kronor.

9:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9) att

dels ur övergångsstaten för Göta hovrätt utesluta från och med den 1 juli 1930 två notariebefattningar i lönegraden B 22 samt från och med den 1 januari 1931 en arkivariefattning i samma lönegrad;

dels godkänna följande ordinarie stater för Göta hovrätt att tillämpas från och med den 1 juli 1930:

Göta hovrätt.

[9.]

A. Ordinarie avlöningsstat.

| | | |
|---|--------|----------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor | 342,700 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 1,700 |
| Arvoden à 1,500 kronor till 4 divisionsordförande samt à 500 kronor till 4 vice ordförande à division | » | 8,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. | » | 42,460 |
| Renskrivningskostnad, förslagsanslag | » | 2,000 |
| Summa kronor | | 396,860. |

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag kronor 6,140;
dels ock minska ordinarie förslagsanslaget till Göta hovrätt från dess nuvarande belopp, 418,000 kronor, med 15,000 kronor till 403,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 24—29 i statsrådsprotokollet.

Nu gällande ordinarie stater för Göta hovrätt äro av följande lydelse:

A. Ordinarie avlöningsstat.

| | | |
|---|--------|----------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor | 342,700 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 1,700 |
| Arvoden à 1,500 kronor till fyra divisionsordförande samt à 500 kronor till fyra vice ordförande à division | » | 8,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. .. | » | 40,000 |
| Renskrivningskostnad, förslagsanslag | » | 2,000 |
| Summa kronor | | 394,400. |

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag kronor 23,600.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle sålunda anslagsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare ökas med 2,460 kronor, under det att övergångsstaten skulle minskas med 17,460 kronor. Med skillnaden mellan dessa belopp, 15,000 kronor, har anslaget alltså ansetts kunna nedsättas.

Utskottets
yttrande.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) ur övergångsstaten för Göta hovrätt utesluta från och med den 1 juli 1930 två notariebefattningar i lönegraden B 22 samt från och med den 1 januari 1931 en arkivariefattning i samma lönegrad;

b) godkänna följande ordinarie stater för Göta hovrätt att tillämpas från och med den 1 juli 1930:

A. Ordinarie avlöningsstat.

| | | |
|--|--------------|----------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förlagsanslag | kronor | 342,700 |
| Vikariatsersättningar, förlagsanslag ... | » | 1,700 |
| Arvoden à 1,500 kronor till 4 divisions- ordförande samt à 500 kronor till 4 vice ordförande å division..... | » | 8,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befatt- ningshavare m. m. | » | 42,460 |
| Renskrivningskostnad, förlagsanslag .. | » | 2,000 |
| | Summa kronor | 396,860. |

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förlagsanslag kronor 6,140;
samt

c) minska ordinarie förlagsanslaget till *Göta hovrätt* från dess nuvarande belopp, 418,000 kronor med 15,000 kronor till 403,000 kronor.

10:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 30—33) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för *tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i vissa hovrätter* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 67,000 kronor.

Tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i vissa hovrätter.

[10.]

11:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 11) hemställer utskottet,

att riksdagen må minska det i riksstaten uppförda ordinarie anslaget till *justitiestat under Svea hovrätt* från dess nuvarande belopp, 379,187 kronor, med 5,600 kronor till 373,587 kronor.

Justitiestat under Svea hovrätt.

[11.]

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att till partiell löneförbättring för häradshövdingarna för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 126,800 kronor.

Partiell löneförbättring för häradshövdingarna.

[12.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 33—35 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål är i innevarande budgetårs riksstat uppfört ett extra anslag å 130,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må till *partiell löneförbättring för häradshövdingarna* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 126,800 kronor.

Bidrag till
domsagornas
förvaltning.
[13.]

13:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 35 och 36) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till bestridande av *vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning* i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som finnas upptagna i gällande domsagostadga jämte övriga i ämnet meddelade bestämmelser, för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 550,000 kronor.

Vatten-
domstolarna.
[14.]

14:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående anslag till bestridande av arvoden och ersättningar åt befattningshavare vid vattendomstolarna m. m. (punkt 14) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Civil personal
vid regements-
och stations-
krigsrätterna.
[15.]

15:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 38 och 39) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlönande av *civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 108,000 kronor.

Rättegångsväsendet i allmänhet.

16:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 16) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 41 och 42) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Understöd åt offentliga rätts-hjälps-anstalter.
[16.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *understöd åt offentliga rätts-hjälpsanstalter* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 50,000 kronor.

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att höja det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till bestridande av kostnaderna för övervakning av villkorligt dömda från dess nuvarande belopp, 35,000 kronor, med 5,000 kronor till 40,000 kronor.

Övervakning av villkorligt dömda.
[17.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 42 i statsrådsprotokollet.

Den äskade förhöjningen av anslaget är föranledd av att det för budgetåret 1928/1929 anvisade anslaget, 25,000 kronor, väsentligt överskridits eller med omkring 15,300 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må höja det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till bestridande av *kostnaderna för övervakning av villkorligt dömda* från dess nuvarande belopp, 35,000 kronor, med 5,000 kronor till 40,000 kronor.

18:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående ordinarie förslagsanslaget till medikolegala besiktningar (punkt 18) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Medikolegala besiktningar.
[18.]

anmäla.

Fångvården m. m.

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att *dels* förklara, att beträffande de för fångvårdsstaten avsedda ordinarie befattningar den ändring skall från och med den 1 januari 1931 vidtagas, att antalet vaktkonstaplar, lönegrad B 6, ökas från 396 till 402;

dels godkänna följande stater för fångvården att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931:

Anslag till fångvården.
[19.]

A. Avlöningsstat.

Fångvårdsstyrelsen.

| | | |
|---|--------|---------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor | 155,700 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 5,000 |
| Arvoden à 500 kronor till två fullmäktige | » | 1,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. | » | 20,000 |

Fångvårdsstaten.

| | | |
|---|---|-----------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | » | 2,022,000 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 150,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag | » | 350,000 |

B. Omkostnadsstat.

| | | |
|---|---|-----------|
| Övriga kostnader för fångvård, förslagsanslag | » | 1,217,300 |
|---|---|-----------|

C. Övergångsstat.

| | | |
|--|---|------------|
| Avlöningar m. m., förslagsanslag | » | 4,000 |
| Summa förslagsanslag kronor | | 3,925,000; |

dels ock öka det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till fångvården från dess nuvarande belopp, 3,765,000 kronor, med 160,000 kronor till 3,925,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 43—69 i statsrådsprotokollet.

Ordinarie förslagsanslaget till fångvården är i nu gällande riksstat upptaget med 3,765,000 kronor samt disponeras enligt följande stater:

A. Avlöningsstat.

Fångvårdsstyrelsen.

| | | |
|---|--------|---------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor | 148,700 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 5,000 |
| Arvoden à 500 kronor till två fullmäktige | » | 1,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. | » | 16,000 |

Fångvårdsstaten.

| | | |
|---|---|-----------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | » | 2,013,000 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 150,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag | » | 280,000 |

B. Omkostnadsstat.

Övriga kostnader för fångvård, förslagsanslag kronor 1,147,300

C. Övergångsstat.

Avlöningar m. m. förslagsanslag » 4,000
 Summa förslagsanslag kronor 3,765,000.

Beträffande användningen av det under fångvårdsstyrelsen upptagna anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ävensom av förslagsanslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare vid fångvårdsstaten m. m. har Kungl. Maj:t den 31 maj 1929 fastställt särskilda stater att tillämpas under innevarande budgetår. Samtidigt har godkänts ett av fångvårdsstyrelsen underställt förslag till omkostnadsstat för nämnda tid. Omkostnadsstaten slutar å ett belopp av 1,640,780 kronor, varav 6,480 kronor beräknas inflyta såsom bidrag från vissa städer och kommuner, 162,000 kronor såsom hyresinkomst samt 325,000 kronor såsom inkomst å arbetens bedrivande och återstoden 1,147,300 kronor utgör statens tillskott att utgå av anslaget till övriga kostnader för fångvård.

Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut den 27 juni 1929 medgivit fångvårdsstyrelsen dels att tillsviare under budgetåret 1929/1930, i mån av behov, vid fångvårdsstaten anställa, utöver vad genom förenämnda beslut den 31 maj 1929 medgivits, vissa icke-ordinarie befattningshavare dels ock utbetala särskilda arvoden till läkare vid vissa fångvårdsanstalter.

Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag innebär höjningar dels av vissa anslag under avlöningsstaten, dels ock av omkostnadsstaten.

Vidkommande först anslaget till *avlöningar till ordinarie tjänstemän hos fångvårdsstyrelsen* har Kungl. Maj:t föreslagit, att detta anslag måtte höjas med 7,000 kronor, motsvarande avlöning till en notarie hos styrelsen. Detta sammanhänger med följande förhållande.

Anslag till
fångvårds-
styrelsen.

Enligt den stat för fångvårdsstyrelsen, som fastställdes av 1921 års riksdag, inrättades en notariebefattning å fångvårdsstyrelsens sociala avdelning. Enär denne notarie i succession efter en tjänstledig byråchef uppehöll annan befattning hos styrelsen samt notariebefattningen ansågs kunna hållas obesatt, nedsatte 1923 års riksdag, efter framställning av Kungl. Maj:t (se andra huvudtiteln, sid. 48 o. f.), förslagsanslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän hos styrelsen med ett mot avlöningen å notariebefattningen svarande belopp.

Sedan omförmälde byråchef återinträtt i tjänstgöring, har lönen å ifrågasvarande notariebefattning måst utgå från förslagsanslaget till ordinarie tjänstemän hos styrelsen, vilket sålunda tagits i anspråk i större utsträck-

ning än vad som beräknats vid anslagets nedsättning. Sedan numera arbetet å styrelsens sociala avdelning väsentligt ökats genom tillkomsten av ärenden rörande förvaring av förminskat tillräkneliga förbrytare samt internering av återfallsförbrytare, har det ansetts uteslutet, att notariebefattningen skulle kunna undvaras. Det har för den skull syntts lämpligt, att vid beräkningen av ifrågavarande avlöningsanslag hänsyn toges till lönen å notariebefattningen.

I 1923 års stat för fångvårdsstyrelsen var anslaget till *avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.* uppfört med 22,000 kronor. Efter Kungl. Maj:ts förslag (se andra huvudtiteln, sid. 49) nedsatte 1923 års riksdag anslaget till 16,000 kronor, med vilket belopp anslaget sedermera utgått. Enligt den för innevarande budgetår fastställda staten skola från ifrågavarande anslag utgå dels arvoden till en biträdande läkare med 1,200 kronor och till en biträdande arkitekt med 6,000 kronor, dels ock ersättning till icke-ordinarie befattningshavare m. m. med 8,800 kronor. Sistnämnda belopp användes, bland annat, till avlöningar åt de aspiranter å befattningar inom fångvården, vilka för sin utbildning tjänstgöra inom styrelsen.

Ifrågavarande anslag skulle enligt Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag höjas från nuvarande beloppet, 16,000 kronor, med 4,000 kronor till 20,000 kronor. Anslagsökningen avser att tillgodose behovet av kvalificerad personal, som skall vikariera å befattningar i fångvårdsstyrelsen och fångvårdsstaten och i sinom tid vinna befordran inom verket. Härjämte är att märka, att den utvidgning av arbetsdriften vid fångvårdsanstalterna, som för närvarande pågår, kräver ökade extra arbetskrafter å styrelsens arbetskontor, särskilt skrivhjälp.

Anslag till
fångvårds-
staten.

Vad härefter angår anslagen till *fångvårdsstaten* har departementschefen till en början lämnat några meddelanden angående vissa förhållanden, som äro av beskaffenhet att påverka en del av dessa anslag, nämligen dels antalet i statens fångvårdsanstalter förvarade personer, dels ock vissa föreskrifter i den nya sinnessjuklagen den 19 september 1929 (nr 321), som träder i kraft den 1 januari 1931.

Ifrågavarande redogörelse återfinnes å sid. 47—51 i åberopade statsrådsprotokollet.

Efter nämnda meddelanden om fångantalet och den nya sinnessjuklagens verkningar har departementschefen övergått till frågan om dessa faktors betydelse för *personalbehovet*.

Enligt den av 1929 års riksdag fastställda staten för fångvården skall finnas, bland annat, följande antal ordinarie befattningshavare för bevakning och arbetsdrift, nämligen

- 12 uppsyningsmän,
- 6 yrkesmästare av 1:a klass,
- 45 överkonstaplar,

26 yrkesmästare av 2:a klass,
396 vaktkonstaplar,
4 första vaktfruar och
36 vaktfruar.

Den förut gällande staten upptog samma antal ordinarie befattningshavare dock med den skillnaden, att antalet yrkesmästare av 1:a klass var 3, yrkesmästare av 2:a klass 23 och vaktkonstaplar 402.

Det av 1929 års riksdag för innevarande budgetår beviljade anslaget å 280,000 kronor till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. vid fångvården var beräknat bland annat för högst följande icke-ordinarie befattningshavare för bevakning eller arbetsdrift, nämligen

3 uppsyningsmän eller yrkesmästare av 1:a klass,
11 överkonstaplar eller yrkesmästare av 2:a klass,
35 vaktkonstaplar,
2 första vaktfruar och
6 vaktfruar.

Detta antal icke-ordinarie befattningshavare var jämväl enligt Kungl. Maj:ts brev den 8 juni 1928 fastställt för budgetåret 1928/1929. På framställning av fångvårdsstyrelsen i skrivelse den 13 juli 1928 medgav emellertid Kungl. Maj:t genom beslut den 31 augusti 1928, att utöver sistnämnda antal icke-ordinarie befattningshavare finge från och med den 1 september 1928 tills vidare under nämnda budgetår i mån av behov anställas 1 uppsyningsman, 1 överkonstapel samt 8 vaktkonstaplar, samtliga med avlöning från förslagsanslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare vid fångvårdsstaten m. m. Det ökade behovet av icke-ordinarie befattningshavare motiverades av fångvårdsstyrelsen med den större bevakningsstyrka, som erfordrades vid fångvårdens sinnessjukavdelningar samt vid de nya vård- och interneringsanstalterna i Norrköping och Ystad. I sin skrivelse den 7 augusti 1928 angående anslagsäskanden till 1929 års riksdag begärde fångvårdsstyrelsen emellertid ej anslag till avlöning åt sistnämnda icke-ordinarie befattningshavare, och fann Kungl. Maj:t ej anledning göra någon hemställan till riksdagen om anvisande av medel därtill.

Sedan Kungl. Maj:t den 5 april 1929 i samband med anmälan av riksdagens beslut rörande utgifterna för budgetåret 1929/1930 under andra huvudtiteln ålagt fångvårdsstyrelsen att för fastställelse till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till stater för nämnda budgetår å bland annat anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare vid fångvårdsstaten m. m., hemställde fångvårdsstyrelsen i skrivelse den 11 maj 1929, under åberopande av dels behovet av ökad bevakning vid sinnessjukavdelningen å centralfängelset å Långholmen samt vid vårdanstalten i Norrköping ävensom vid interneringsanstalten i Ystad dels ock pågående utvidgning av arbetsdriften vid fångvårdsanstalterna, att för innevarande budgetår finge anställas högst följande icke-ordinarie befattningshavare, nämligen 4 uppsyningsmän

eller yrkesmästare av 1:a klass, 14 överkonstaplar eller yrkesmästare av 2:a klass samt 53 vaktkonstaplar.

Genom beslut den 31 maj 1929 fann Kungl. Maj:t emellertid gott medgiva, att endast det antal icke-ordinarie befattningshavare, för vilkas avlöning medel vid anslagets fixerande beräknats, finge högst anställas. Kostnaden härför upptogs förslagsvis till 158,000 kronor. Tillika förklarade Kungl. Maj:t, att Kungl. Maj:t ville, efter av fångvårdsstyrelsen förebragt ingående utredning rörande möjligheterna att genom indragning av fångvårdsanstalter eller andra åtgärder minska personalbehovet, meddela beslut beträffande frågan om anvisande av medel till ytterligare icke-ordinarie befattningshavare för bevakning och arbetsdrift.

Efter ytterligare utredning hemställde därefter fångvårdsstyrelsen i skrivelse den 25 juni 1929 att Kungl. Maj:t måtte medgiva, att från förslagsanslaget till icke-ordinarie befattningshavare vid fångvårdsstaten m. m. finge under budgetåret 1929/1930 utgå — utöver avlöningar till de icke-ordinarie befattningshavare, som medgivits genom beslutet den 31 maj 1929 — avlöningar till högst följande icke-ordinarie befattningshavare, nämligen 1 uppsyningsman eller yrkesmästare av 1:a klass, 3 överkonstaplar eller yrkesmästare av 2:a klass samt 18 vaktkonstaplar. Kungl. Maj:t beslöt den 27 juni 1929 att bifalla fångvårdsstyrelsens nyssnämnda framställning. Genom detta beslut samt beslutet den 31 maj 1929 har medgivande lämnats att för innevarande budgetår anställa bland annat högst följande icke-ordinarie befattningshavare, nämligen 4 uppsyningsmän eller yrkesmästare av 1:a klass, 14 överkonstaplar eller yrkesmästare av 2:a klass samt 53 vaktkonstaplar.

I sin förut omförmälda skrivelse den 23 augusti 1929 angående anslagsäskanden för budgetåret 1930/1931 har fångvårdsstyrelsen i fråga om personal för bevakning och arbetsdrift hemställt dels om ökning av antalet ordinarie vaktkonstapelsbefattningar från 396 till 402 dels ock om medgivande, att högst samma antal icke-ordinarie befattningshavare, som slutligen fastställts för nu löpande budgetår, måtte få anställas jämväl för budgetåret 1930/1931.

Departementschefen har förordat bifall till fångvårdsstyrelsens förslag om ökning av den ordinarie personalen på det sätt, att antalet ordinarie vaktkonstaplar från och med den 1 januari 1931 ökas med 6 eller från 396 till 402, vilket för budgetåret 1930/1931 skulle påkalla en ökning av anslaget till ordinarie befattningshavare vid fångvårdsanstalterna med 9,000 kronor.

Vad därefter angår den icke-ordinarie personalen, har departementschefen uttalat, bland annat, att, fränsett frågan om de straffriförklarades överflyttande till sinnessjukhus, de förhållanden, som föranlett Kungl. Maj:t att lämna fångvårdsstyrelsen bemyndigande att anställa ytterligare personal för löpande budgetår, även under nästkommande budgetår i stort sett torde

komma att kvarstå oförändrade. Då den nyssberörda ökningen av antalet ordinarie vaktkonstaplar betingats av nya förhållanden, kunde motsvarande minskning i antalet icke-ordinarie befattningshavare ej ske. Därest emellertid de straffriförklarade i större utsträckning skulle överflyttas till sinnessjukhus, syntes dock självfallet den för dessa avsedda personalen kunna indragas. Som tidpunkten för en dylik överflyttning ännu ej kunde fixeras, syntes dock försiktigheten bjuda att för budgetåret 1930/1931 räkna med det av fångvårdsstyrelsen föreslagna antalet. Anslaget till icke-ordinarie befattningshavare vid fångvårdsstaten m. m. skulle vid bifall härtill höjas med 52,000 kronor.

Departementschefen har härefter övergått att behandla frågan om *läkararvoden* vid vissa fångvårdsanstalter, vilka arvoden utgå från det under fångvårdsstaten upptagna anslaget för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.

För närvarande verkställas rättspsykiatriska undersökningar dels å fångvårdens sinnessjukavdelningar, dels å statens hospital. I och med sinnessjuklagens ikraftträdande skola alla rättspsykiatriska undersökningar rörande häktade verkställas å fångvårdens sinnessjukavdelningar, vilket förhållande påkallar ökat anslag till läkarpersonalen.

Endast vid sinnessjukavdelningen vid centralfängelset å Långholmen finnes nu anställd särskild sinnessjukläkare med i stat uppfört arvode å 3,000 kronor. Med denna tjänst är förenad den å Karolinska mediko-kirurgiska institutets stat uppförda befattningen såsom lärare i rättspsykiatri med ett arvode av 3,600 kronor för år. Vid kronohäktet i Västervik har läkarens arvode, nu 3,972 kronor för år, bestämts med hänsyn tagen till häktets karaktär av huvudsakligen sinnessjukanstalt. Vid övriga fängelser med sinnessjukavdelningar åligger däremot vederbörande, närmast för kroppssjukvården avsedda fängesläkare att jämväl omhänderhava vården av de å fängelset intagna sinnessjuka fångar och undersökningsfångar. Till läkare, som verkställer rättspsykiatrisk undersökning, utgår dessutom ett arvode av 70 kronor för varje undersökning. I senast fastställda omkostnadsstat hava kostnaderna härför, däri inberäknat utgifter för utskrift av utlåtandena, förslagsvis beräknats till 12,500 kronor.

Efter erinran härom har departementschefen redogjort för en av 1926 års sinnessjuksakkunniga i deras betänkande II (sid. 176 o. f.) verkställd utredning om, bland annat, den ökning av läkarpersonal vid fångvårdens sinnessjukavdelningar, som den nya sinnessjuklagen betingar (sid. 59—61), samt vidare återgivit fångvårdsstyrelsens i särskilda skrivelser framlagda förslag i avseende å ersättning till sinnessjukläkarna jämte medicinalstyrelsens däröver avgivna utlåtande (sid. 61—65). Sin egen ståndpunkt till förevarande fråga har departementschefen angivit sålunda:

»På grund av sinnessjuklagens stadganden, att rättspsykiatrisk undersökning av häktad skall verkställas av sjukvårdsläkaren vid den fängvården tillhörande sinnessjukavdelning, som skall mottaga för sinnessjukdom misstänkta från det häkte, där den tilltalade förvaras, har i kungörelse den 19 september 1929 (nr 338) om ändrad lydelse av §§ 1 och 4 i kungörelsen den 17 december 1915 (nr 559) angående villkor för behörighet till vissa civila läkarbefattningar föreskrivits, att i avseende å behörighet till läkarbefattning vid fängvården tillhörande sinnessjukavdelning skall gälla vad som finnes stadgat om behörighet till överläkarbefattning vid statens sinnessjukhus d. v. s. han skall förutom föreskriven tjänstgöring under vissa tider vid lasarett eller vid medicinsk eller kirurgisk avdelning av sjukhus samt vid något statens sinnessjukhus eller annat därmed jämförligt sinnessjukhus hava förvärvat skicklighet och omfattande erfarenhet i behandlingen av sinnessjuka samt hava ådagalagt förmåga att handhava förvaltningen av sinnessjukhus.

Den stränga fordran, som sålunda uppställes för behörighet till läkarbefattning vid fängvårdens sinnessjukavdelningar, medför, att ersättning till läkare vid sådan sinnessjukavdelning måste höjas. Vid bedömande av denna fråga gäller det först att taga ställning till spörsmålet, huruvida dessa läkares gottgörelse skall utgå uteslutande i form av avlöning eller helt eller delvis i form av ersättning för varje undersökning, samt om, därest avlöningsprincipen godtages, läkarbefattningarna skola bli ordinarie eller icke. De sinnessjuka sakkunniga hava såsom förut nämnts utgått från att sinnessjukläkarna vid centralfängelset å Långholmen och straffängelserna i Jönköping och Karlstad skola bli ordinarie samt motiverat detta med att man eljest knappast skulle kunna räkna på att erhålla sökande med föreskrivna kvalifikationer. För övriga läkarbefattningar hava de sakkunniga föreslagit arvoden med förut av mig nämnda belopp.

Såväl fängvårdsstyrelsen som medicinalstyrelsen hava ansett, att åtminstone tills vidare läkarbefattningarna skola avlönas med arvoden.

Såsom jag förut framhållit, har jag ansett den nuvarande anordningen i fråga om anstalternas för rättspsykiatriska undersökningar böra provisoriskt bibehållas, intill dess erfarenhet vunnits om sinnessjuklagens verkningar. Med hänsyn härtill synes det lämpligt att tills vidare bestämma ifrågavarande läkares avlöning i form av arvode jämte ersättning för varje undersökning.

Beträffande storleken av de arvoden, som skola utgå, har fängvårdsstyrelsen föreslagit en ökning av arvodet till sinnessjukläkaren å Långholmen med 1,500 kronor från nuvarande 3,000 kronor till 4,500 kronor, vartill skulle komma dels honom tillkommande arvode såsom lärare i rättspsykiatri vid Karolinska mediko-kirurgiska institutet, 3,600 kronor, dels ock ersättningar för varje undersökning med 70 kronor, vilka undersökningar torde kunna beräknas till minst 50 per år. Hans sammanlagda ersättning kan således beräknas till 11,600 kronor. Denna inkomst torde få anses skäligen för en läkare med de kvalifikationer, som måste uppställas. Jag anser mig därför böra tillstyrka fängvårdsstyrelsens av medicinalstyrelsen biträdda förslag om ökning av det nu från fängvården utgående anslaget till denne läkare med 1,500 kronor till 4,500 kronor.

Fängvårdsstyrelsen har vidare föreslagit ett arvode till en var av läkarna vid sinnessjukavdelningarna i Malmö, å Härlanda, i Härnösand och i Växjö med 600 kronor, vilket arvode på grund av Kungl. Maj:ts medgivande den 27 juni 1929 redan utgår för innevarande budgetår. De sinnessjuka sakkunniga hava däremot föreslagit arvoden av 1,200 kronor till envar av dessa läkare, under det att medicinalstyrelsen ansett, att arvodena borde

utgå med 1,000 kronor samt att ersättningen för rättspsykiatriska utlåtanden för dessa läkare borde bestämmas till 100 kronor för varje utlåtande. I likhet med medicinalstyrelsen anser jag, att arvodet å ifrågavarande läkartjänster bör bestämmas till högst 1,000 kronor, vilket medför en årlig kostnadsökning av högst 4,000 kronor. Däremot synes mig ersättningen för varje undersökning böra tillsvidare bibehållas med samma belopp, som skall utgå till övriga sinnessjukläkare.

Till läkaren vid kronohäktet i Västervik utgår för närvarande ett arvode av 3,972 kronor, vilket de sinnessjuksakkunniga föreslagit skola höjas till 4,500 kronor under förutsättning, att ersättningen för varje undersökning indroges. Då såsom jag tidigare anfört denna ersättning tillsvidare bör utgå, anser jag i likhet med de båda myndigheterna det nu utgående arvodet böra bibehållas.

Vad angår läkarbefattningarna vid sinnessjukavdelningarna vid straffängelserna i Jönköping och Karlstad äro arvodena enligt förenämnda Kungl. Maj:ts beslut den 27 juni 1929 bestämda till högst 900 kronor för varje. Därest emellertid, såsom jag förut omnämnt, de straffriförklarade komma att överföras till statens sinnessjukhus, torde dessa arvoden kunna minskas eller eventuellt indragas. Innan ännu med säkerhet kan bestämmas, från vilken tidpunkt dylik överföring kan äga rum, samt då det är sannolikt, att fängvården även därefter tidvis måste omhändertaga straffriförklarade, synes mig försiktigheten bjuda att för budgetåret 1930/1931 räkna med dessa arvoden.

Vidkommande slutligen fängvårdsstyrelsens äskande om höjning av arvodet till läkaren vid kronohäktet i Norrköping och den därmed förenade vårdanstalten för förminskat tillräkneliga förbrytare från högst 1,200 kronor till högst 2,400 kronor samt till läkaren vid kronohäktet i Ystad och den därmed förenade interneringsanstalten för manliga återfallsförbrytare från högst 504 kronor till högst 900 kronor anser jag mig, med hänsyn till vikten av att å dessa tjänster erhålla fullt kvalificerade läkare samt till den arbetsbörda, som åvilar dem, böra biträda samma äskande. Till belysande av det ökade arbetet vid dessa anstalter tillåter jag mig erinra om att den 1 december 1929 i anstalten i Norrköping förvarades 19 personer och i anstalten i Ystad 9 personer, under det att motsvarande siffror vid samma tidpunkt år 1928 var för vardera anstalten 2.

Bifalles mitt förslag om arvoden för omförmälda läkarbefattningar, skulle ökningen å läkararvodena uppgå till omkring 8,900 kronor.

I statsrådsprotokollet har vidare upptagits två av fängvårdsstyrelsen i skrivelsen den 23 augusti 1929 Kungl. Maj:t underställda frågor nämligen dels om *särskilt arvode till uppsyningsmannen vid fångkolonien å Singeshult*, dels ock om ökning av utgående *ersättning åt vikarier för icke-ordinarie befattningshavare vid fängvårdsstaten m. m.*

Såsom föreståndare för fångkolonien å Singeshult har alltsedan koloniens tagande i bruk under år 1920 tjänstgjort numera ordinarie uppsyningsmannen Carl Johan Emil Lindén, vilken åtnjuter lön enligt 10:e lönegraden. Med hänsyn till de krävande och självständiga sysslor, som åligga föreståndaren vid Singeshult, samt då Lindén, enligt vad fängvårdsstyrelsen vitsordat, på ett synnerligen förtjänstfullt sätt fullgjort sitt uppdrag, har ett personligt lönetillägg å 300 kronor utan rätt till

dyrtidstillägg, ansetts böra tillerkännas Lindén, att utgå av förslagsanslaget till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare vid fångvårdsstaten m. m.

Till ersättning åt vikarier för icke-ordinarie befattningshavare vid semester och sjukledighet samt kostnader för läkarvård, begravningshjälp m. m. åt sådana befattningshavare är i staten för budgetåret 1929/1930 uppfört ett belopp av förslagsvis 8,010 kronor. Då nämnda belopp icke ansetts kunna på långt när förstå med det antal icke-ordinarie befattningshavare, som beräknats för budgetåret 1930/1931, har berörda anslagspost föreslagits höjd från 8,010 kronor med 8,800 kronor till 16,810 kronor.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. vid fångvårdsstaten, skulle detta anslag ökas från 280,000 kronor med 70,000 kronor till 350,000 kronor.

Beträffande fångvårdens *omkostnadsstat* har departementschefen erinrat, att denna för budgetåret 1928/1929 uppgjorts med hänsyn till ett fångantal av 1,800 samt för budgetåret 1929/1930 efter ett medeltal fångar av 1,950. Departementschefen har ansett, att man vid anslagsberäkningen för nästkommande budgetår bör utgå från ett medeltal av 2,050 fångar, vilket skulle medföra en kostnadsförhöjning av cirka 50,000 kronor. Då omkostnadsstaten för budgetåret 1928/1929 emellertid överskridits med ungefär 27,000 kronor, har det dock ansetts nödvändigt att utöver oförmålda 50,000 kronor uppräknat anslaget till omkostnadsstaten med ytterligare 20,000 kronor. Vid anförda förhållanden har anslaget till omkostnadsstat för budgetåret 1930/1931 beräknats till 1,217,300 kronor.

Vad slutligen angår anslaget till *övergångsstat* har detsamma i enlighet med fångvårdsstyrelsens hemställan för budgetåret 1930/1931 föreslagits till upptagande med samma belopp som för nu löpande budgetår eller 4,000 kronor.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *A. Petrón* väckt motion, nr 23, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att sinnessjukläkarbefattningen vid centralfängelset å Långholmen uppföres å ordinarie stat med placering i lönegrad B 29, samt att arvudet för den med denna läkarbefattning förenade lärarbefattningen i rättspsykiatri vid Karolinska institutet i samband härmed minskas från nuvarande 3,600 kronor till 3,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionären anført till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Kungl. Maj:ts förslag, i vad desamma avse höjning av de i avlöningsstaten för fångvårdsstyrelsen ingående anslagsposterna för avlöningar till ordinarie tjänstemän och avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare

m. m., hava icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet tillstyrker alltså den äskade höjningen av dessa poster med tillhoppa 11,000 kronor.

Såsom av utredningen i ärendet framgår, är, vad fångvårdsstaten angår, den begärda utökningen av antalet ordinarie vaktkonstaplar föranledd av den fordran på fackutbildade befattningshavare, som anstalten för förminskat tillräkneliga förbrytare i Norrköping samt de fångvårdsanstalter, som omhänderhava undersökningsfångar och sinnessjuka eller sinnesoroliga fångar, påkalla. Förslaget i denna del har utskottet, med hänsyn till det föreliggande behovet av personal med sagda utbildning samt önskvärdheten av en god rekrytering av personalen i fråga, ansett sig böra biträda. Då utskottet jämväl funnit det för anställande av icke-ordinarie personal äskade beloppet till fyllest motiverat, har utskottet även i detta hänseende ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Vad härefter angår frågan om reglering av de till vissa läkare vid fångvårdens sinnessjukavdelningar utgående ersättningarna, har utskottet i likhet med departementschefen funnit den nuvarande anordningen ifråga om anstalterna för rättspsykiatriska undersökningar böra provisoriskt bibehållas, intill dess erfarenhet vunnits om sinnessjuklagens verkningar. På grund härav har det ock synts utskottet lämpligt att tillsvidare bestämma ifrågavarande läkares avlöning i form av arvode jämte ersättning för varje undersökning. Även i fråga om sinnessjukläkarbefattningen vid centralfängelset å Långholmen har denna anordning synts utskottet tillsvidare böra gälla, ehuru utskottet likvisst funnit vissa skäl tala för, att denna befattning uppföres å ordinarie stat med lön enligt 9 § i löneplanen i det för allmänna civilförvaltningen gällande avlöningsreglementet. För närvarande och i avvaktan på erfarenhet rörande den blivande omfattningen av de med befattningen förenade åliggandena torde sålunda enligt utskottets mening förändrade bestämmelser i fråga om avlöningsförmånerna å sagda befattning icke böra genomföras.

Vad arvodenas storlek beträffar, har utskottet icke kunnat undgå att finna Kungl. Maj:ts förslag i fråga om arvodena till läkarna för sinnessjukavdelningarna i Malmö, å Härlanda, i Härnösand och i Växjö innebära en procentuellt stor förhöjning av nu utgående belopp. Utskottet har emellertid icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag härutinnan. Storleken av de föreslagna läkararvodena vid övriga fångvårdsanstalter har icke givit utskottet anledning till erinran.

Då utskottet ej heller haft något att erinra mot vad i övrigt under förevarande punkt föreslagits, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å herr Petréns ovanberörda motion, I: 23,

a) förklara, att beträffande de för fångvårdsstaten avsedda ordinarie befattningar den ändring skall från

och med den 1 januari 1931 vidtagas, att antalet vaktkonstaplar, lönegrad B 6, ökas från 396 till 402;

b) godkänna följande stater för fångvården att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931:

A. Avlöningsstat.

Fångvårdsstyrelsen.

| | | |
|---|--------|---------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor | 155,700 |
| Vikariatersättningar, förslagsanslag.... | » | 5,000 |
| Arvoden å 500 kronor till två fullmäktige | » | 1,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. | » | 20,000 |

Fångvårdsstaten.

| | | |
|---|---|-----------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | » | 2,022,000 |
| Vikariatersättningar, förslagsanslag.... | » | 150,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m.} m., förslagsanslag | » | 350,000 |

B. Omkostnadsstat.

| | | |
|---|---|-----------|
| Övriga kostnader för fångvård, förslagsanslag | » | 1,217,300 |
|---|---|-----------|

C. Övergångsstat.

| | | |
|--|---|------------|
| Avlöningar m. m., förslagsanslag | » | 4,000 |
| | | <hr/> |
| Summa förslagsanslag kronor | | 3,925,000; |

samt

c) öka det i riksstaten uppförda ordinarie¹ förslagsanslaget till *fångvården* från dess nuvarande belopp, 3,765,000 kronor, med 160,000 kronor till 3,925,000.

Extra byrådirektör å fångvårdsstyrelsens arbetskontor.

20:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 20) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 70 och 71) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

[20.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *avlönande av en extra byrådirektör å fångvårdsstyrelsens arbetskontor* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 10,500 kronor.

21:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 71 och 72) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd.
[21.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till fångvårdsstyrelsens disposition för *understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 23,000 kronor.

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22) att till understöd åt Svenska skyddsförbundet för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 90,000 kronor.

Understöd åt Svenska skyddsförbundet.
[22.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 72—75 i åberopade statsrådsprotokollet.

Till Svenska skyddsförbundet, som enligt stadgar, antagna den 26 juni 1925, utgör en sammanslutning av flertalet fångvårds- och skyddsföreningar i riket och har till ändamål att verka för de anslutna organisationernas gemensamma intressen samt åvägabringa och förmedla samarbete dem emellan, har från och med budgetåret 1926/1927 årligen anvisats ett extra anslag å 75,000 kronor.

Efter förslag av fångvårdsstyrelsen har Kungl. Maj:t genom beslut den 20 juni 1929 ställt det för innevarande budgetår beviljade beloppet till förbundets förfogande, varvid Kungl. Maj:t föreskrivit, att därav skulle tilldelas föreningen Skyddsvärnet i Stockholm

| | | | | |
|--|---|--------------------|--------|--------|
| | | | kronor | 35,000 |
| » | » | i Göteborg | » | 6,000 |
| » | » | i Malmö | » | 6,000 |
| » | » | i Örebro | » | 4,000 |
| » | » | i Falun | » | 4,000 |
| » | » | i Vänersborg | » | 1,000 |
| » | » | i Umeå | » | 500 |
| » | » | i Gävle | » | 500 |
| Stockholms skyddsförening | | | » | 1,000 |
| föreningen Uppsala samhälle | | | » | 2,000 |
| Malmöhus läns förening till stöd för värnlösa och fallna | | | » | 1,000 |
| Blekinge läns förening till stöd för frigivna | | | » | 500 |
| Stockholms kyrkliga socialråd | | | » | 2,000 |
| föreningen Självhjälp | | | » | 1,000 |

Summa kronor 64,500.

Vidare har Kungl. Maj:t genom samma beslut bemyndigat styrelsen för skyddsförbundet att av de anvisade medlen använda ett belopp av intill 7,500 kronor till understödande av sådana till förbundet anslutna föreningar, vilka på grund av omfattning och intensitet i bedriven verksamhet kunde

bliva i särskilt behov av sådant understöd. För förbundets egna utgifter skulle få disponeras 3,000 kronor.

Åt fångvårdsstyrelsen har tillika uppdragits att genom verkställande av inspektioner rörande vederbörande organisationers verksamhet, infordrande av uppgifter och på annat lämpligt sätt öva nödig kontroll över medlens användning, varjämte bestämts, att ett av chefen för justitiedepartementet förordnat ombud skulle äga deltaga i revisionen av förbundets räkenskaper ävensom, där ombudet så funne nödigt, infordra och taga del av de till förbundet anslutna föreningars räkenskaper samt att styrelsen för förbundet skulle före den 1 april 1930 till fångvårdsstyrelsen avgiva berättelse, innefattande jämväl redogörelse för och särskild redovisning över anslaget användning samt för förbundets övriga inkomster och utgifter, rörande förbundets verksamhet under år 1929.

Såsom motiv för den nu äskade förhöjningen av förevarande anslag har anförts den utvidgning, som på senare tid ägt rum av förbundets verksamhet, samt dennas samhällsnyttiga beskaffenhet.

Utskottets
yttrande.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att skyddsförbundets verksamhet även hädanefter bör vinna ekonomiskt understöd från det allmännas sida. Mot den nu föreslagna, relativt stora förhöjningen av understödet har utskottet dock icke kunnat undgå att hysa starka betänkligheter och detta särskilt med hänsyn till den enligt utskottets mening knapphändiga motivering, som åberopats till stöd för förhöjningen ifråga. Utskottet har för sin del ansett sig böra stanna vid att förorda anslaget höjning med 5,000 kronor eller sålunda från 75,000 till 80,000 kronor.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till *understöd åt Svenska skyddsförbundet* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 80,000 kronor.

Vissa nybyggnadsarbeten vid centralfängelset å Långholmen. Upphuggning av cellfönster vid centralfängelset å Långholmen.
[23 och 24.]

23:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående anslag till bestridande av kostnaderna för vissa nybyggnadsarbeten vid centralfängelset å Långholmen (punkt 23) samt för upphuggning av cellfönster vid sagda fängelse (punkt 24) ävensom väckt motion i anledning av förstnämnda förslag (I: 76) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

24:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att för anordnande av en isoleringsavdelning vid vårdanstalten för förminskat tillräkneliga förbrytare i Norrköping i huvudsaklig överensstämmelse med av fängvårdsstyrelsen framlagt förslag för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 140,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 78—82 i statsrådsprotokollet.

Anordnande av en särskild isoleringsavdelning vid vårdanstalten för förminskat tillräkneliga förbrytare i Norrköping.
[25.]

Enligt lagen den 22 april 1927 (nr 107) om förvaring av förminskat tillräkneliga förbrytare, vilken lag trätt i kraft den 1 januari 1928, äger domstol, efter inhämtande av yttrande från interneringsnämnden, under angivna förutsättningar förordna, att den, som dömes till ansvar för brott, skall, då han prövas vid brottets begående hava varit och fortfarande vara av sinnesbeskaffenhet, varom i 5 kap. 6 § strafflagen sägs, i stället för att undergå det ådömda straffet intagas till förvaring i särskild vårdanstalt.

I skrivelse den 20 maj 1927, nr 203, anmälde riksdagen, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts under andra huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning anvisat ett extra reservationsanslag å 50,000 kronor för anordnande av vårdanstalt för förminskat tillräkneliga förbrytare vid förutvarande centralfängelset i Norrköping. Genom brev den 3 juni 1927 ställde Kungl. Maj:t omförmälda anslag till fängvårdsstyrelsens förfogande att användas för därmed avsett ändamål i huvudsaklig överensstämmelse med de vid ärendets behandling i statsrådet den 4 januari 1927 (andra huvudtiteln punkt 21) av föredragande departementschefen tillstyrkta grunder, varefter Kungl. Maj:t den 25 november 1927 förordnade, att män, som jämlikt förenämnda lag dömas till förvaring, skola intagas å den vid förenämnda centralfängelse anordnade vårdanstalten för förminskat tillräkneliga förbrytare.

Centralfängelset i Norrköping består av dels en huvudbyggnad mot norr, inrymmande expeditionslokaler, kyrksal, logement för 156 fångar placerade i s. k. nattceller samt en bostadslägenhet, dels en länga i väster innefattande en häktesbyggnad med 24 vanliga s. k. dagceller för förvaring av fångar såväl dag som natt, domstolslokal med expeditionsrum, 9 enkelrum jämte vaktrum samt en mindre bostadslägenhet, dels en länga i öster med kök, sjukrum, skolsal samt badrum, dels ock slutligen i söder en arbetsbyggnad med ångpannerum m. m.

Norrköpingsfängelset beräknades kunna rymma åtminstone 100 förvarade. Till en början ansågs anstalten dock böra anordnas allenast för omkring ett femtiotal. För att lämna plats för detta antal hava följande åtgärder vidtagits. Den södra byggnaden har inretts till sovsalar för 30 förvarade, dagrum, vaktrum, snyggingsrum och arbetssalar. Inom häktesavdelningen i den västra längan hava upphuggits en del fönster, vilka försetts med tjockt glas. I de i samma byggnad belägna 9 enkelrummen, vilka äro sinsemellan skilda allenast av putsade träväggar, hava vidtagits smärre ändringar. De

två nedre våningarna i häktesavdelningen, inrymmande 16 celler, hava avsetts för våldsamma eller oroliga individer och de 9 enkelrummen för mindre svårskötta, vilka dock ej vore så fogliga, att de lämpligen böra förvaras i de gemensamma sovsalarna i den omändrade arbetsflygeln, eller också på grund av särskilda omständigheter böra få egna rum.

Enligt ett inom fängvårdsstyrelsen utarbetat förslag skulle den nu till inrättande ifrågasatta särskilda isoleringsavdelningen anordnas genom om- och påbyggnad av den befintliga för närvarande oanvända östra flygelbyggnaden. Denna byggnad, som nu består av två ovan källarvåningen belägna våningar inredda såsom sjukrum, kök m. m., skulle påbyggas med ytterligare en våning inrymmande 11 enkelrum. Redan befintliga utrymmen inom byggnaden skulle omändras sålunda, att i våningen 1 tr. upp inreddes 11 enkelrum och i bottenvåningen 6 enkelrum samt ekonomilokaler, varjämte i källarvåningen skulle anordnas 3 disciplinceller samt badrum. Härigenom skulle vinnas, förutom nyssnämnda 3 celler, 28 säkra förvaringsrum, vart och ett med en golvyta av cirka 9 kvadratmeter.

Utskottets
yttrande.

Av den i ärendet lämnade utredningen har utskottet funnit ådagalagt, att de nuvarande anordningarna vid Norrköpingsanstalten icke äro tillfyllest för upprätthållande av ordning och säkerhet inom anstalten samt att bärande skäl tala för anordnandet av en isoleringsavdelning vid densamma. Utskottet, som tagit del av i ärendet ingivna ritningar och kostnadsförslag och därvid icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får alltså hemställa,

att riksdagen må för *anordnande av en isoleringsavdelning vid vårdanstalten för förminskat tillräkneliga förbrytare i Norrköping* i huvudsaklig överensstämmelse med av fängvårdsstyrelsen framlagt förslag för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 140,000 kronor.

Inköp av
vissa fastig-
heter för
fångkolonien
vid Singes-
hult.

[26.]

25:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26) att för inköp av fångkolonien vid Singeshult av de Kronobergs läns landsting tillhöriga delar av fastigheterna 1/6 mantal nr 1, 451/5000 mantal nr 1, 3/48 mantal nr 1 samt 33/1536 och 17/384 mantal nr 1 i Singeshult, Vrå socken, som med röd kantfärg utmärkts å en fängvårdsstyrelsens skrivelse av den 6 november 1929 bilagd kartkopia, för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 20,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 82—86 i statsrådsprotokollet.

I § 6 i lagen den 24 mars 1916 (nr 90) angående verkställighet av straffarbete och fängelsestraff föreskrives, att om fånge, som hålles till straff i gemensamhet, under längre tid sysselsatts med arbete huvudsakligen inom-

hus, skall han, där så lämpligen kan ske, någon tid före frigivningen helt eller delvis hållas till arbete utomhus, samt att fånge, som undergår straff i gemensamhet, må kunna sysselsättas med arbete utom straffanstaltens slutna område, såvida förbindelse mellan fången och obehöriga förhindras. Dessa bestämmelser hava tillkommit för att möjliggöra fångars arbete i det fria, särskilt jordbruksarbete och därmed sammanhängande sysselsättningar.

I 1926 års statsverksproposition (se andra huvudtiteln, sid. 147 o. f.) finnes intagen en redogörelse för de åtgärder, som vidtagits för beredande av ökad möjlighet till sådant arbete för fångar.

Genom beslut den 3 maj 1918 bemyndigade Kungl. Maj:t fångvårdsstyrelsen att vid Singeshult i Vrå socken av Kronobergs län försöksvis anordna en arbetskoloni för straffångar, och anvisades för ändamålet ett belopp av 12,500 kronor att bestridas från förslagsanslaget till fångars vård och underhåll. Förläggningen skulle äga rum med begagnande av vissa lägenheter, som av Kronobergs läns allmänningsstyrelse och skogssällskapet i Göteborg ställts till fångvårdens disposition, och förutsattes, att vid fångvårdens avflyttning ägarna till lägenheterna skulle ersätta fångvården för kostnaderna, i den mån dessa vore att anse såsom nödiga eller nyttiga.

För att oberoende av andra kunna utföra de anläggningar, som med hänsyn till den ökade jordbruksdriften prövades behövligen till kompletterande av redan förefintliga möjligheter för inlogerande av fångar och bevakning m. m. vid Singeshult, föreslog fångvårdsstyrelsen i skrivelse den 24 augusti 1918, att anslag å 50,000 kronor till bestridande av kostnader för jordinköp samt uppförande av en logementsbyggnad i Singeshult måtte äskas hos riksdagen. Förslaget förelades 1919 års lagtima riksdag (se andra huvudtiteln tilläggsstat, sid. 17 o. f.); och blev å 1919 års tilläggsstat för berörda ändamål anvisat ett anslag å nyssnämnda belopp. För dessa medel hava enligt Kungl. Maj:ts medgivande den 7 augusti 1919 och den 20 februari 1920 inköpts hemmansdelarna $\frac{5}{48}$ mantal och $\frac{1}{16}$ mantal Singeshult, vilka, förutom skogs- och myrmark, jämväl tillfört kolonien åtskillig åkerjord. I planen för anläggningen ingick, att, när arbetet med nyodlingar å de inköpta fastigheterna fortskridit så långt, att nya hemmansbruk å särskilda delar av dessa kunde bildas, dylika områden eventuellt skulle fransäljas, därvid av fångvården nedlagda kostnader skulle komma att återvinnas.

Sedan fångvårdsstyrelsen hemställt om ökning av antalet bostadslägenheter vid kolonien, medgav 1921 års riksdag på Kungl. Maj:ts förslag, dels att för sagda ändamål ett belopp av högst 60,000 kronor finge, efter Kungl. Maj:ts prövning, av fångvårdsstyrelsen av tillgängliga medel förskottas för att sedermera återbetalas av den från jordbruket vid kolonien inflytande avkastning eller köpeskillingar för områden, vilka kunde komma att från de till kolonien hörande fastigheter för försäljning avskiljas, dels ock att, till dess återbetalning skett, medlen i styrelsens huvudbok redovisades å konto: »Förskott för fångvårdens övertagande av Singeshult». De sålunda anvisade medlen hava jämlikt beslut av Kungl. Maj:t den 18 juli 1921

använts till uppförande av ytterligare ett logementshus för 15 fångar samt till bostadshus för uppsyningsman.

Vidare har 1926 års riksdag på Kungl. Maj:ts förslag medgivit, att för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av fångvårdsstyrelsen framlagt förslag av logementsbyggnad och ladugård m. m. å en kolonigård vid fångkolonien vid Singeshult ett belopp av högst 42,000 kronor finge i samma ordning som av 1921 års riksdag medgivits av fångvårdsstyrelsen förskötteras.

Ett förvärv av den mark, varom nu är fråga, skulle innebära, att den kronan med äganderätt redan tillhöriga, för fångvårdsändamål disponerade marken vid Singeshult komme att avrundas, så att under kronans äganderätt komme all inom centrum av Singeshults by liggande inägomark.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må för *inköp för fångkolonien vid Singeshult av de Kronobergs läns landsting tillhöriga delar av fastigheterna 1/6 mantal nr 1, 451/5000 mantal nr 1, 3/48 mantal nr 1 samt 33/1536 och 17/384 mantal nr 1 i Singeshult, Vrå socken*, som med röd kantfärg utmärkts å en fångvårdsstyrelsens skrivelse av den 6 november 1929 bilagd kartkopia, för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 20,000 kronor.

*Motion om
stipendier till
fängelseläkare
för beivrande
av rätts-
psykiatriska
kurser.*

26:o) I en inom första kammaren av herr *A. Petrén* väckt motion, nr 24, har hemställts, att riksdagen till stipendier åt läkare vid fångvårdsanstalter för genomgående av rättspsykiatrisk kurs måtte för nästa budgetår anvisa ett extra anslag av 4,000 kronor.

Beträffande de skäl, motionären anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Såsom i motionen erinrats, väckte herr Petrén vid 1926 års riksdag förslag av enahanda innehåll som det nu framlagda.

Vid prövning av detta förslag anförde utskottet, att utskottet, som visserligen till fullo insåge betydelsen av att de läkare, varom fråga vore, erhöles en tillfredsställande rättspsykiatrisk utbildning, likväl ansåge sig icke böra enbart på motionsvis framställt yrkande förorda, att anslag för berörda ändamål uppfördes å riksstaten. I enlighet med utskottets hemställan blev motionen ock av riksdagen avslagen.

Utskottet hävdar alltjämt den sålunda uttalade uppfattningen och får alltså, under framhållande av att Kungl. Maj:t icke torde underlåta att, för

den händelse skäl därtill föreligga, för riksdagen framlägga förslag i ämnet, hemställa,

att herr Petréns motion, I: 24, icke må vinna riksdagens bifall.

Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.

27:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 27) att
dels förklara, att beträffande de för statens uppfostringsanstalt å Bona avsedda ordinarie befattningar den ändring skall från och med budgetåret 1930/1931 vidtagas, att antalet förmän, lönegrad B 6, uppföres med 22 och eldare, lönegrad B 5, med 1;

dels godkänna följande stat för statens uppfostringsanstalt å Bona att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931:

Statens
uppfostrings-
anstalt å
Bona.
[27.]

Avlöningsstat.

| | | |
|---|--------|---------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor | 130,400 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 3,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. förslagsanslag | » | 32,900 |

Omkostnadsstat.

| | | |
|--|---|----------|
| Övriga kostnader för driften, förslagsanslag | » | 144,000 |
| Summa förslagsanslag kronor | | 310,300; |

dels ock öka det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till statens uppfostringsanstalt å Bona från dess nuvarande belopp, 305,150 kronor, med 5,150 kronor till 310,300 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 86—91 i åberopade statsrådsprotokollet.

Ordinarie förslagsanslaget till statens uppfostringsanstalt å Bona är i nu gällande riksstat uppfört med 305,150 kronor och disponeras enligt följande stater:

Avlöningsstat.

| | | |
|--|--------|---------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor | 123,150 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 3,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag | » | 35,000 |

Omkostnadsstat.

| | |
|--|-----------------|
| Övriga kostnader för driften, förslagsanslag | kronor 144,000 |
| Summa förslagsanslag | kronor 305,150. |

I fråga om användningen av anslaget till icke-ordinarie befattningshavare m. m. har Kungl. Maj:t den 24 maj 1929 fastställt särskild stat att tillämpas under budgetåret 1929/1930. Samtidigt har Kungl. Maj:t godkänt ett av anstaltens styrelse underställt förslag till omkostnadsstat för samma budgetår. Omkostnadsstaten, som är beräknad efter ett medeltal av 200 elever per dag, slutar å ett belopp av 199,000 kronor, varav 55,000 kronor beräknas inflyta såsom överskott å verkstadsdriften vid anstalten samt å dess jord- och skogsbruk m. m. samt återstoden 144,000 kronor utgör statens tillskott.

Enligt den nu gällande staten finnas vid anstalten anställda följande ordinarie befattningshavare, nämligen 7 tjänstemän i ledande ställning, 2 uppsyningsmän, 8 förste förmän, 1 maskinist, 20 förmän och 1 husmoder. I den stat å förslagsanslaget till icke-ordinarie befattningshavare, som fastställts av Kungl. Maj:t den 24 maj 1929, äro för budgetåret 1929/1930 upptagna 6 extra förmän, 6 nattvakter, 2 eldare och 1 kokerska.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär, att å ordinarie stat skulle uppföras ytterligare två förmän utöver nu fastställt antal samt en av de två icke-ordinarie eldarbefattningarna. Vid bifall till förslaget skulle anslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän höjas från 123,150 kronor med i runt tal 7,250 kronor till 130,400 kronor. Genom överförande av den ena av eldarbefattningarna till ordinarie stat kan emellertid anslaget till icke-ordinarie befattningshavare minskas med 2,100 kronor. Sammanlagda kostnadsökningen skulle alltså bliva 5,150 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet, som funnit Kungl. Maj:ts förevarande förslag om uppförande å ordinarie stat av ytterligare tre befattningar vid Bonaanstalten tillfyllest motiverat och ej heller i övrigt haft något att erinra mot detsamma, får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) förklara, att beträffande de för statens uppfostringsanstalt å Bona avsedda ordinarie befattningar den ändring skall från och med budgetåret 1930/1931 vidtagas, att antalet förmän, lönegrad B 6, uppföres med 22 och eldare, lönegrad B 5, med 1;

b) godkänna följande stat för statens uppfostringsanstalt å Bona att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931:

Avlöningsstat.

| | | |
|---|--------|---------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor | 130,400 |
| Vikariatsersättningar, förslagsanslag | » | 3,000 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattnings- havare m. m., förslagsanslag | » | 32,900 |

Omkostnadsstat.

| | | |
|---|---|---------|
| Övriga kostnader för driften, förslags- anslag | » | 144,000 |
|---|---|---------|

Summa förslagsanslag kronor 310,300;

samt

c) öka det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till *statens uppfostringsantalt å Bona* från dess nuvarande belopp, 305,150 kronor, med 5,150 kronor till 310,300 kronor.

28:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att till ombyggnad av snickareverkstaden m. m. vid statens uppfostringsanstalt å Bona för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 20,000 kronor.

*Vissa
ändrings-
arbeten m. m.
vid Bona.
[28.]*

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 91—93 i statsrådsprotokollet.

Förutom ombyggnad av snickareverkstaden vid Bonaanstalten innebär Kungl. Maj:ts förevarande förslag anordnande av mejeri- och målareverkstad vid anstalten samt montering och komplettering av maskinerier m. m. för mejeri och snickareverkstad.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen må till *ombyggnad av snickareverkstaden m. m. vid statens uppfostringsanstalt å Bona* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 20,000 kronor.

29:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29) får utskottet hemställa,

*Hyra m. m. för
uppfostrings-
anstalt för
minderåriga
kvinnliga för-
brytare.
[29.]*

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till gäldande av *hyra m. m. för uppfostringsanstalt för minderåriga kvinnliga förbrytare* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 45,200 kronor.

*Bespisning
och beklädnad
m. m. åt
elever vid upp-
fostrings-
anstalt för
minderåriga
kvinnliga för-
brytare.
[30.]*

30:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30) får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till gottgörande av *bespisning och beklädnad m. m. åt elever vid uppfostringsanstalt för minderåriga kvinnliga förbrytare* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 40,000 kronor.

Svensk författningssamling m. m.

*Utgivande av
»Nytt juridi-
skt arkiv.»
[31.]*

31:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 96 och 97) i ämnet innehåller hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *understöd för fortsatt utgivande av tidskriften »Nytt juridiskt arkiv»* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 8,000 kronor.

*Regerings-
rättens års-
bok.
[32.]*

32:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) att till bestridande av kostnaderna för utgivandet av *regeringsrättens årsbok* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 20,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 97 i statsrådsprotokollet.

Sedan många år tillbaka har i riksstaten varit uppfört ett extra förslagsanslag till bestridande av kostnaderna för utgivande av *regeringsrättens årsbok*. Under senare år till och med 1922 har detsamma utgått med 12,000 kronor. I riksstaten för budgetåret 1923/1924 upptogs anslaget med 19,000 kronor. Från och med budgetåret 1924/1925 har anslaget nedsatts till 16,000 kronor.

Med det för ett visst budgetår beviljade anslaget bestridas kostnaderna för årsboken för det kalenderår, som gått till ända närmast före budgetårets ingång. Från anslaget för innevarande budgetår utgår således kostnaden för 1928 års årgång.

Den nu föreslagna höjningen av anslaget med 4,000 kronor är föranledd därav att genom den beslutade höjningen av *regeringsrådets* antal en väsentlig stegring ägt rum av antalet avgjorda mål och ärenden hos *regeringsrätten*.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet, som ej haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för utgivandet av *regeringsrättens årsbok* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 20,000 kronor.

Diverse.

33:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 33) och under åberopande av vad statsrådsprotokollet (sid. 98 och 99) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Polisbyrå för övervakande av utlänningar i riket.

[33.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till fortsatt uppehållande av en *särskild polisbyrå för övervakande av utlänningar i riket* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag å 70,000 kronor.

34:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att för beredande av särskild ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 65,000 kronor.

Ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande.

[34.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 99—102 i statsrådsprotokollet.

På Kungl. Maj:ts förslag beslöt 1921 års riksdag att för beredande av särskild ersättning åt häradsskrivare för röstlängders upprättande på tilläggsstat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

Genom kungörelse den 3 juni 1921 (nr 295) om särskild ersättning åt häradsskrivare för röstlängders upprättande under år 1921 förordnades, att för upprättande av röstlängd för val till riksdagens andra kammare m. m. under år 1921 häradsskrivare ägde av statsmedel bekomma ersättning för det ena exemplaret med 50 öre för varje helt eller påbörjat uppslag om minst 15 rader.

Vidare anvisade 1922 års riksdag på Kungl. Maj:ts förslag (se prop. nr 214/1922) åt häradsskrivarna för röstlängders upprättande på tilläggsstat för år 1922 ett förslagsanslag å 72,000 kronor, varefter genom kungörelse den 14 juli 1922 (nr 448) förordnades, att vad i kungörelse den 3 juni 1921 (nr 295) funnes stadgat skulle i fråga om röstlängder, upprättade efter utgången av år 1921, äga motsvarande tillämpning tills vidare, så länge anslag för ändamålet fortfarande beviljades av riksdagen.

Från och med budgetåret 1923/1924 har för nu ifrågavarande ändamål beviljats ett extra förslagsanslag å 80,000 kronor för år.

Såsom skäl för den nu föreslagna reduceringen av anslaget har departementschefen anfört följande:

»Beträffande de grunder, enligt vilka ersättningen skall utgå, har jag funnit det böra tagas under övervägande, huruvida icke en nedsättning av det för varje uppslag utgående beloppet bör äga rum. Nämnda belopp fastställdes med hänsyn till ett annat penningvärde än det nuvarande. Häradsskrivarnas utgifter för arbetet med röstlängderna lärer följaktligen hava nedgått på grund av penningvärdets stegring. Sålunda kunna jämlikt socialstyrelsens beräkningar, enligt vilka prisnivån i juli 1914 anges med siffran 100, levnadskostnaderna år 1921 (1 juli), då den hittills utgående ersättningen till häradsskrivarna bestämdes, betecknas med indextalet 236 men år 1929 (1 juli) med 169. En minskning med 10 öre för varje uppslag synes mig med hänsyn härtill vara skälig. Ersättningen av statsmedel för det ena exemplaret av röstlängden skulle sålunda utgå med 40 öre för varje helt eller påbörjat uppslag om minst 15 rader. Hela kostnaden för ersättning till häradsskrivarna skulle vid bifall härtill kunna nedbringas till 65,000 kronor för år.»

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må för beredande av *särskild ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 65,000 kronor.

Jordregister
för lands-
bygden.
[35.]

35:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att till fortsättande av arbetet å inrättande av jordregister för landsbygden för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 10,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 102—104 i statsrådsprotokollet.

Utöver de anslag om tillhoppa 2,175,000 kronor, som tidigare beviljats för inrättande av jordregister för rikets landsbygd, beviljade 1929 års riksdag för fortsättande av detta arbete ett anslag av 20,000 kronor. Av sålunda beviljade medel beräknades omkring 13,000 kronor återstå vid 1929 års utgång. Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, har lantmäteristyrelsen beräknat kostnaderna för år 1930 för jordregisterarbetet å lantmäterikon-toren till 7,400 kronor, varjämte styrelsen meddelat, att kostnaderna för detta arbete under första halvåret 1931 synts böra beräknas till 3,500 kronor. För bekostande av vissa arbeten, som i samband med jordregisterarbetet i länen verkställas i kammarkollegiet, har beräknats omkring 8,000 kronor för år eller för år 1930 och första halvåret 1931 omkring 12,000 kronor.

Till jordregisterarbete under tiden januari 1930—juni 1931 skulle sålunda erfordras ett belopp av omkring 23,000 kronor. Då av tidigare för sådant arbete beviljade medel återstår ett belopp av omkring 13,000 kronor

har alltså medelsbehovet för budgetåret 1930/1931 ansetts icke kunna beräknas till mindre belopp än 10,000 kronor.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen må till fortsättande av arbetet å inrättande av *jordregister för landsbygden* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 10,000 kronor.

36:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 36) hemställer utskottet,

Fastighetsregister i städer och vissa andra samhällen.

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för bestridande av de på staten belöpande kostnaderna för första uppläggande av *fastighetsregister i städer och vissa andra samhällen* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag å 120,000 kronor.

[36.]

37:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37) och under åberopande av vad statsrådsprotokollet (sid. 106 och 107) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Internationella byrån i Bern för skydd av litterära och artistiska arbeten.

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till Internationella byrån i Bern, nu 4,000 kronor, med 1,000 kronor till 3,000 kronor, att i riksstaten uppföras under den förändrade benämningen »*Internationella byrån i Bern för skydd av litterära och artistiska arbeten.*»

[37.]

38:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38) att till bestridande av kostnaderna för uppgående av riksgränsen mot Norge för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 77,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis av andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar utanordna vad av detta belopp må finnas erforderligt före den 1 juli 1930.

Uppgående av riksgränsen mot Norge.

[38.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 107—110 i statsrådsprotokollet.

Efter framställning av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till 1929 års riksdag under andra huvudtiteln (se sid. 54 o. f.) anvisade riksdagen till bestridande av kostnaderna för uppgående av riksgränsen mot Norge för budgetåret 1929/1930 ett extra reservationsanslag å 70,000 kronor, med rätt

för Kungl. Maj:t att förskottsvis av andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar utanordna vad av detta be-
lopp funnes erforderligt före den 1 juli 1929.

Gränsröjningen beräknades draga en tid av 2 år och kosta 103,000 kronor. Enligt beslut av Kungl. Maj:t den 22 mars 1929 uppdrogs gränsuppgången åt rikets allmänna kartverk i samarbete med Norges geografiske opmaaling, var-
jämte chefen för rikets allmänna kartverk erhöll uppdrag att vara svensk gränsöverkommissarie. I samband därmed meddelade Kungl. Maj:t bestä-
melse angående ersättning till de förrättningsmän, som skulle deltaga i gränsuppgången, och förklarade Kungl. Maj:t tillika, att Kungl. Maj:t ville
årligen efter fältarbetets slut taga i övervägande, huruvida förrättningsmännen med avseende å uppdragets mödosamma beskaffenhet eller eljest föreliggande
omständigheter skulle tillerkännas särskilda gratifikationer. Genom särskilt beslut samma dag fastställde Kungl. Maj:t instruktion för den svenska gräns-
överkommissarien. I denna instruktion stadgades, bland annat, att med gräns-
uppgången förenat fältarbete skulle med visst undantag utföras gemensamt av
vissa genom de båda rikenas kartverk organiserade svenska och norska gräns-
kommissioner, var och en ledd av en gränskommissarie, varjämte Kungl.
Maj:t förklarade, att de svenska gränskommissionernas antal och samman-
sättning skulle bestämmas av Kungl. Maj:t med hänsyn till gränsuppgångens
avslutande under loppet av två år. Slutligen förklarade Kungl. Maj:t
nämnda dag chefen för rikets allmänna kartverk berättigad att förskottsvis
före den 1 juli 1929 utbekomma högst 40,000 kronor.

Efter förslag av chefen för rikets allmänna kartverk bestämde Kungl.
Maj:t därefter genom beslut den 5 april 1929, att de svenska gränskom-
missionernas antal skulle under gränsuppgången år 1929 vara två, att den
ena gränskommissionen, som skulle benämnas den södra, skulle verkställa
röjning och eftersyn å gränssträckan från Idefjorden till riksröset nr 138,
samt att den andra gränskommissionen, som skulle benämnas den norra,
skulle verkställa röjning och eftersyn å gränssträckan från riksröset nr 138
till riksröset nr 191.

I skrivelse den 31 oktober 1929 har chefen för rikets allmänna kartverk
jämlikt föreskrift i förutnämnda instruktion meddelat, bland annat, att de
båda gränskommissionerna under sommaren 1929 uppgått gränsen å de
sträckor, som genom Kungl. Maj:ts beslut den 5 april 1929 förelagts dem.
Till gränsuppgången för innevarande budgetår anslagna medel, 70,000
kronor, hade ock förbrukats, varjämte kartverket måst förskjuta ytter-
ligare förbrukade 4,450 kronor. Kostnaderna hade alltså överstigit de
approximativt beräknade, vilket huvudsakligen berodde av två omständig-
heter. Arbetet hade nämligen visat sig besvärligare än beräknats såväl
beträffande antalet nya riksrös och utliggare som beträffande gränsgatornas
omläggning, varjämte arbetskraften ställt sig dyrare än vad de år 1926 från
landsfiskalerna inhämtade uppgifterna givit anledning beräkna. För full-
följande och avslutande av gränsuppgången år 1930 erfordrades ett anslag

för budgetåret 1930/1931 av högst 77,000 kronor. Av detta belopp beräknades åtgå till täckande av anslagsöverskridandet 1929/1930 4,450 kronor, till bearbetning av fältarbetsresultatet m. m. 2,850 kronor, till fältarbetskostnader 1930 63,405 kronor samt till oförutsedda utgifter 6,295 kronor. Av samma skäl, som angivits i statsverkspropositionen för föregående år, behövdes före den 1 juli 1930 ett belopp av 42,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t, på framställning av chefen för rikets allmänna kartverk, genom beslut den 20 december 1929 tillerkänt förrättningsmännen särskilda gratifikationer att utgå av andra huvudtitelns anslag till extra utgifter.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen må till bestridande av *kostnaderna för uppgående av riksgränsen mot Norge* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag å 77,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis av andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar utanordna vad av detta belopp må finnas erforderligt före den 1 juli 1930.

39:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39) får utskottet hemställa,

*Ålderstillägg.
[39.]*

att riksdagen må minska det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till *Ålderstillägg* från dess nuvarande belopp, 2,000 kronor, med 500 kronor till 1,500 kronor.

40:o) I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t upptagit ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar med oförändrat belopp, 160,000 kronor.

*Rese- och
traktaments-
penningar.*

Beträffande detta förslag har i två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 99, inom första kammaren av herr *K. Schlyter* m. fl. och den andra, nr 205, av herr *Lindqvist* i Halmstad m. fl. hemställts, att riksdagen på de närmare angivna villkor, som med stöd av föreliggande utredning i ämnet finnas böra knytas vid anslaget beviljande, måtte för möjliggörande av ersättnings utbetalande till nämndemän, för de med nämndemansuppdragets utförande förenade resekostnader utöver vad för närvarande i dylikt avseende är stadgat, höja det ordinarie förslagsanslaget under andra huvudtiteln till rese- och traktamentspenningar med 300,000 kronor till 460,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionerna.

*Utskottets
yttrande.*

Såsom i statsrådsprotokollet och förenämnda motioner erinrats, har 1928 års riksdag i skrivelse den 24 februari 1928, nr 35, anhållit om utredning, huruvida och i vilken omfattning ersättning må tillerkännas nämndemän för med nämndemansuppdragets utförande förenade resekostnader, utöver vad för närvarande i dylikt avseende är stadgat, samt om framläggande för riksdagen av det förslag, som av denna utredning kunde föranledas.

Utredning i ämnet har numera verkställts inom justitiedepartementet.

Utskottet har tagit del av utredningen ifråga och har därvid konstaterat, att skiljaktiga meningar gjort sig gällande i olika hänseenden samt att utredningen i varje fall icke föreligger i det skick, att utskottet kan tillstyrka motionärernas förslag. Emellertid förväntar utskottet, att ärendet snarast underställes riksdagens prövning.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar Schlyters m. fl. och Lindqvists i Halmstad m. fl. ovanberörda motioner, I: 99 och II: 205, upptaga ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar med oförändrat belopp, 160,000 kronor.

*Trycknings-
kostnader.
[40.]*

41:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 40) hemställer utskottet,

att riksdagen må höja det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till *tryckningskostnader* från dess nuvarande belopp, 30,041 kronor, med 50 kronor till 30,091 kronor; dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

*Tillfällig
löneförbät-
ring för viss
personal inom
den civila
statsförvalt-
ningen.
Dyrtidstillägg
åt befattnings-
havare i sta-
tens tjänst.
[41 och 42.]*

42:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående anslag för beredande av tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen (punkt 41) samt till täckande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst (punkt 42) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Övriga ordinarie anslag.

43:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under andra huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts.

Övriga
ordinarie
anslag.

Utskottet hemställer,

att samtliga de ordinarie anslag under andra huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföras med oförändrade belopp.

Stockholm den 4 februari 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, J. L. Widell, Olof Olsson, O. Bergqvist, J. Nilsson i Malmö, C. P. V. Nilsson i Gränebo, E. J. G. Rosén, N. J. M. Svansson i Kompersmåla, K. V. Rydén, E. A. Lundell och D. A. Petrén;

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, C. R. Jansson i Falun, S. Bengtsson i Norup, L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson i Kullenbergstorp, A. Å:son Törnkvist i Karlskrona, B. F:son Holmgren, E. J. Wigforss, J. Olofsson i Digernäs, O. E. F. Järte, G. Persson i Falla och F. W. Sandwall.

Reservationer:

vid *punkt 1* (departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli) av herrar *Rosén, Svensson* i Kompersmålå, *Järte* och *Sandwall*, vilka ansett att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må,

a) med bifall till herr Forssells ovanberörda motion II: 300, avslå Kungl. Maj:ts framställning, i vad densamma avser ändring i antal och tjänsteställning beträffande befattningshavare å ordinarie stat i justitiedepartementet;

b) godkänna följande stater för justitiedepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1930:

Ordinarie avlöningsstat.

| | |
|--|----------------|
| Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag | kronor 119,600 |
| Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag ... | » 18,600 |
| Summa kronor | 138,200 |

Övergångsstat.

| | |
|------------------------------------|----------------|
| Avlöningar, förslagsanslag | kronor 17,300 |
| Summa förslagsanslag kronor | 155,500 |

samt

c) höja det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp, 155,100 kronor, med 400 kronor till 155,500 kronor.

vid *punkt 19* (anslag till fångvården) av herr *Petrén*.

Verkliga utgifter.

II. Andra huvudtiteln. Justitiedepartementet.

| | | Ordinarie anslag Kronor | Extra anslag Kronor |
|---------------------------------------|---|-------------------------------|---------------------------|
| A. Departementet. | | | |
| 1 | Lönefyllnad åt statsministern | 6,000 | |
| 2 | Statsråden utan departement | 72,000 | |
| 3 | Departementschefen | 24,000 | |
| 4 | Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i> | 153,500 | |
| 5 | Extra ledamöter för lagärenden | | 24,000 |
| 6 | Departementschefens ombud för tillsyn å tryckta skrifter allmängörande, <i>förslagsanslag</i> | 14,000 | |
| 7 | Handsekreterare åt statsministern | | 4,000 |
| Säger för departementet | | 269,500 | 28,000 |
| B. Lagberedningen m. m. | | | |
| Lagberedningen: | | | |
| 1 | Lagberedningens verksamhet, <i>reservationsanslag</i> | | 74,000 |
| 2 | Dyrtidstillägg motsvarande ersättning till lagberedningens personal, <i>förslagsanslag</i> | | 8,000 |
| | | | 82,000 |
| Dalautredningen: | | | |
| 3 | Dalautredningens verksamhet, <i>reservationsanslag</i> | | 25,000 |
| 4 | Dyrtidstillägg motsvarande ersättning till Dalautredningens personal, <i>förslagsanslag</i> | | 3,000 |
| | | | 28,000 |
| Säger för lagberedningen m. m. | | | 110,000 |
| C. Justitiekanslersämbetet. | | | |
| 1 | Justitiekanslersexpeditionen, <i>förslagsanslag</i> | 46,400 | |
| D. Domstolarna. | | | |
| Högsta domstolen och regeringsrätten: | | | |
| 1 | Högsta domstolen, <i>förslagsanslag</i> | 513,500 | |

| | | Ordinarie anslag Kronor | Extra anslag Kronor |
|----|--|-------------------------------|---------------------------|
| 2 | Regeringsrätten, <i>förslagsanslag</i> | 237,500 | |
| 3 | Extra expeditionsvakt vid högsta domstolen | | 2,208 |
| | | 751,000 | 2,208 |
| | Nedre justitierevisionen: | | |
| 4 | Nedre justitierevisionen, <i>förslagsanslag</i> | 440,000 | |
| 5 | Tillfällig förstärkning av arbetskrafterna | | 56,908 |
| | Hovrätterna: | | |
| | Svea hovrätt: | | |
| 6 | Hovrätten, <i>förslagsanslag</i> | 843,000 | |
| 7 | Extra ledamot | | 8,580 |
| 8 | Göta hovrätt, <i>förslagsanslag</i> | 403,000 | |
| 9 | Hovrätten över Skåne och Blekinge, <i>förslagsanslag</i> | 212,700 | |
| 10 | Tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i vissa hovrätter | | 67,000 |
| | | 1,458,700 | 75,580 |
| | Häradsrätterna: | | |
| 11 | Justitiestat under Svea hovrätt | 373,587 | |
| 12 | Justitiestat under Göta hovrätt | 267,313 | |
| 13 | Justitiestat under hovrätten över Skåne och Blekinge | 108,913 | |
| 14 | Partiell löneförbättring för häradshövdingarna | | 126,800 |
| 15 | Vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning, <i>förslagsanslag</i> | | 550,000 |
| | | 749,813 | 676,800 |
| 16 | Vattendomstolarna, <i>förslagsanslag</i> | | * 250,000 |
| | Krigsrätterna: | | |
| 17 | Civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna | | 108,000 |
| 18 | Å äldre stat kvarstående auditör | 4,000 | |
| 19 | Civil personal vid särskilda krigsrätter m. m., <i>förslagsanslag</i> | 10,000 | |
| | | 14,000 | 108,000 |
| | Säger för domstolarna | 3,413,513 | 1,169,496 |
| | E. Rättegångsväsendet i allmänhet. | | |
| 1 | Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i> | 500,000 | |
| 2 | Kostnader, som enligt lagen om fri rättegång skola gäldas av allmänna medel, <i>förslagsanslag</i> | 300,000 | |
| 3 | Understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter, <i>förslagsanslag</i> | | 50,000 |
| 4 | Övervakning av villkorligt dömda, <i>förslagsanslag</i> | 40,000 | |
| 5 | Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i> | * 31,000 | |

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

| | | Ordinarie anslag Kronor | Extra anslag Kronor |
|---|--|-------------------------------|---------------------------|
| 6 | Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar, <i>förslagsanslag</i> | 18,000 | |
| | Säger för rättegångsväsendet i allmänhet | 889,000 | 50,000 |
| F. Fångvården m. m. | | | |
| 1 | Fångvården, <i>förslagsanslag</i> | 3,925,000 | |
| 2 | Extra byrådirektör å fångvårdsstyrelsens arbetskontor | | 10,500 |
| 3 | Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd, <i>reservationsanslag</i> | | 23,000 |
| 4 | Svenska skyddsförbundet | | 80,000 |
| 5 | Vissa nybyggnadsarbeten vid centralfängelset å Långholmen, <i>reservationsanslag</i> | | * 210,000 |
| 6 | Upphuggning av cellfönster vid centralfängelset å Långholmen, <i>reservationsanslag</i> | | * 25,000 |
| 7 | Isoleringsavdelning vid vårdanstalten för förminskat tillräkneliga förbrytare i Norrköping, <i>reservationsanslag</i> | | 140,000 |
| 8 | Inköp för fångkolonien vid Singeshult av vissa fastigheter, <i>reservationsanslag</i> | | 20,000 |
| | Säger för fångvården m. m. | 3,925,000 | 508,500 |
| G. Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare. | | | |
| Minderåriga manliga förbrytare: | | | |
| 1 | Statens uppfostringsanstalt å Bona, <i>förslagsanslag</i> | 310,300 | |
| 2 | Ombyggnad av snickareverkstaden m. m. vid statens uppfostringsanstalt å Bona, <i>reservationsanslag</i> | | 20,000 |
| Minderåriga kvinnliga förbrytare: | | | |
| 3 | Hyra m. m. för uppfostringsanstalt | | 45,200 |
| 4 | Bespisning och beklädnad m. m. åt elever vid uppfostringsanstalt, <i>förslagsanslag</i> | | 40,000 |
| | | | 85,200 |
| | Säger för uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare | 310,300 | 105,200 |
| H. Svensk författningssamling m. m. | | | |
| 1 | Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i> | 90,000 | |
| 2 | Utgivande av »Nytt juridiskt arkiv» | | 8,000 |
| 3 | Regeringsrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i> | | 20,000 |
| | Säger för Svensk författningssamling m. m. | 90,000 | 28,000 |

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

| | | Ordinarie anslag Kronor | Extra anslag Kronor |
|--------------------|---|-------------------------------|---------------------------|
| I. Diverse. | | | |
| 1 | Särskild polisbyrå för övervakande av utlänningar i riket | | 70,000 |
| 2 | Särskild ersättning till häradskrivare för röstlängders upprättande, <i>förslagsanslag</i> | | 65,000 |
| 3 | Jordregister för landsbygden, <i>reservationsanslag</i> | | 10,000 |
| 4 | Fastighetsregister i städer och vissa andra samhällen, <i>förslagsanslag</i> | | 120,000 |
| 5 | Internationella byrån i Bern för skydd av litterära och artistiska arbeten, <i>förslagsanslag</i> | 3,000 | |
| 6 | Uppgående av riksgränsen mot Norge, <i>reservationsanslag</i> | | 77,000 |
| 7 | Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i> | 1,500 | |
| 8 | Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> | 160,000 | |
| 9 | Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> | 260,000 | |
| 10 | Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i> | 30,091 | |
| 11 | Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reser- vationsanslag</i> | 170,000 | |
| 12 | Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i> | 30,000 | |
| 13 | Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i> | | * 1,700 |
| 14 | Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>för- slagsanslag</i> | | * 1,630,000 |
| Säger för diverse | | 654,591 | 1,973,700 |
| Summa | | 9,598,304 | 3,972,896 |

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.